

Kommunal- og regionaldepartementet
Akersgata 59
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo

Sendes også i word-format til postmottak@krd.dep.no

Deres ref.: 12/1667-1

Vår ref.:

Oslo, 28. september 2012

INNSPILL TIL HØRINGSFORSLAG VEDRØRENDE ENDRINGER I BYGGESAKSFORSKRIFTEN OG BYGGTEKNISK FORSKRIFT

Det vises til Deres høringsbrev av 29.06.2012 (ref. 12/1667-1) med tilhørende høringsforslag vedrørende endringer i enkelte forskriftsbestemmelser om uavhengig kontroll. Det vises også til våre tidligere innspill tilknyttet regelverket om uavhengig kontroll, herunder vårt møte med Kommunal- og regionaldepartementet («KRD») 08.05.2012.

RIF (Rådgivende Ingeniørers Forening) er en frittstående bransjeforening for kunnskapsbedrifter med virksomhet innen rådgivning, planlegging og prosjektledelse i bygg- og anleggsektoren. De om lag 216 RIF-bedriftene sysselsetter til sammen 8400 personer i Norge.

Vi har gjennomgått høringsforslaget og har følgende innspill:

1 Overordnet

1.1 Innledning

RIF støtter som kjent introduksjonen av ordningen med uavhengig kontroll og tror ordningen vil ha positive effekter for kvaliteten i byggenæringen. RIF mener at departementets endringsforslag på flere punkter justerer ordningen i riktig retning, samt legger til rette for tilstrekkelig kapasitet til å utføre uavhengig kontroll.

RIF er derimot bekymret for at regelverket og regelverkets veiledninger ikke er tilstrekkelig avklart. Slike utydigheter og usikkerheter omkring reglens innhold vil skape usikkerhet og uforutsigbarhet både for ordningen, byggherren og for de som skal utføre kontrollen. Klarhet og presisjon gir forutsigbarhet, noe som er et grunnleggende behov for alle aktører i en byggesak.

Dessuten mener RIF at en begrensning av ordningens anvendelsesområde vil kunne bidra til at ordningen blir mer treffsikker og effektiv.

1.2 Kontrollens anvendelsesområde og innhold

RIF mener at et omfattende anvendelsesområde for uavhengig kontroll vil kunne gå ut over den uavhengige kontrollens innhold. For at ordningen skal kunne bli mest mulig treffsikker og effektiv, bør kravet til uavhengig kontroll som et utgangspunkt begrenses til tiltak med særlig risiko for feil og/eller mangelfull internkontroll hos prosjekterende/utførende. Det vil følgelig være relevant å se hen til tiltakets art, skadeevne og tiltaksklasse, samt de involverte aktører. Et bredt anvendelsesområde kan for det første medføre kapasitetsutfordringer. Vi registrerer at foreliggende forslag inneholder tiltak som synes å ha til formål å imøtekomme kapasitetsutfordringene. Det er positivt.

Et bredt anvendelsesområde kan som nevnt påvirke innholdet av den uavhengige kontrollen. Foreliggende veileder er detaljert, men bør mest sannsynlig vurderes og justeres ved jevne mellomrom i tiden etter at ordningen har trådt i kraft. Innspill fra bransjen vil da være viktig. Vi ser at det er gjort tiltak, blant annet i foreliggende høringsutkast, som er egnet til å tydeliggjøre at det for enkelte tiltak under visse forutsetninger kan skje en mindre intensiv uavhengig kontroll enn det som skal gjelde som et utgangspunkt. En slik differensiering av den uavhengige kontrollens innhold er etter vår oppfatning helt nødvendig når det legges opp til at et så stort antall tiltak skal være gjenstand for uavhengig kontroll. Vi har samtidig grunn til å tro at antallet tiltak med en mindre intensiv uavhengig kontroll vil bli stort. Det vil i så fall være viktig å unngå at den utbredte bruken av mindre intensiv kontroll ikke påvirker retningslinjer, bransjenormer og praksis slik at den uavhengige kontrollen i tiltak med reelt behov for uavhengig kontroll blir utilstrekkelig i forhold til å nå den ønskede effekten av ordningen.

Endelig nevnes også de administrasjonskostnader, hos det offentlige og hos bransjen selv (ifht kontraktsforhandlinger, kontraktsinngåelser, kontraktsoppfølging osv), som følger av at det skal gjennomføres uavhengig kontroll. En begrenset kontroll av et stort antall tiltak vil ha store administrative kostnader, men antakelig begrenset effekt. En reell, faglig og grundig uavhengig kontroll av tiltak med særlig risiko vil ha begrensede administrative kostnader, men potensielt stor effekt.

Etter vår vurdering er det fremdeles rom for å gjøre ordningen med uavhengig kontroll mer målrettet ved å rette den mot færre tiltak. Vi tror det vil kunne bidra til en mer effektiv ordning. Vi fremlegger og diskuterer gjerne konkrete forslag til å gjøre ordningen mer målrettet, dersom dette er ønskelig i forbindelse med senere endringsarbeid.

Også tidspunktene for når kontrollen skjer i et tiltak vil være bestemmende for ordningens effektivitet. Kontroll i tidlig fase av et prosjekt vil for eksempel normalt legge bedre til rette for å lukke avvik og for å begrense konsekvensene av eventuelle avvik, sammenlignet med om kontrollen skjer i senere faser at tiltaket.

1.3 Departementets bruk av ordet «fagansvarlig»

Departementet benytter flere steder i merknadene til høringsforslaget uttrykket «*fagansvarlig*». Vi oppfatter bruken slik at det er ment å angi ansvarlig prosjekterende og/eller ansvarlig utførende. Så vidt vi vet er imidlertid ikke uttrykket «*fagansvarlig*» definert i relevant lov eller forskrift. Vi mener at en bør være varsom med å introdusere og bruke slike nye ord og uttrykk, uten at de har et klart og autoritativt fastsatt meningsinnhold. Dette gjelder kanskje spesielt i forhold til dette aktuelle regelverket, hvor det allerede er et stort antall ord og begrep, samt roller med ulike oppgaver og ulikt ansvar.

2 Merknader til foreslåtte endringer i byggesaksforskriften

SAK10 9-1: Merknad til departementets merknad om resultatforpliktelse

I sine merknader til endringsforslagene til § 9-1 skriver departementet at foretak som søker om ansvarsrett «*påtar seg en resultatforpliktelse*» og at det innebærer at foretaket «*påtar seg ansvar for at sluttresultatet er i samsvar med plan- og bygningslovgivningen og at dette kan dokumenteres*».

Vi synes disse formuleringene foranlediger enkelte presiseringer:

Et sluttresultat i et byggeprosjekt er et resultat av summen av prosjektering og utførelse, og ansvarlig prosjekterende kan ikke holdes ansvarlig dersom årsaken til sluttresultatets manglende samsvar med plan- og bygningsloven er å finne i utførelsen.

Videre vil det i mange prosjekter være flere ansvarlig prosjekterende og flere ansvarlig utførende. Resultatforpliktelsen kan ikke gjelde lenger enn den enkelte tildelte ansvarsrett i det aktuelle prosjektet rekker.

Departementets uttalelse om en offentligrettslig resultatforpliktelse må ikke sammenblandes med den privatrettslige ansvarsreguleringen, hvor det er kontraktens regulering som er bestemmende. I aktørenes kontrakter avtales normalt andre ansvarsregler (kontrollansvar, uaktsomhetsansvar osv).

Etter vår oppfatning er det ikke og bør det heller ikke være noen resultatforpliktelse knyttet til rollen som uavhengig kontrollerende. Dette følger blant annet som en konsekvens av at kontrollens innhold er og må være begrenset sammenlignet med prosjekterendes/utførendes arbeider, samt at den kontrollerende ikke er ansvarlig for eller har instruksjonsrett ifht at avvik faktisk lukkes.

For det tilfelle at departementets uttalelse om resultatforpliktelse skulle være riktig, viser de ovennevnte presiseringene, som ikke er uttømmende, at rettstilstanden er langt mer nyansert enn det uttalelsen kan gi inntrykk av. RIF mener derfor at det kan reises spørsmål om det er hensiktsmessig og veiledende å beskrive en hovedregel om resultatansvar, slik departementets synes å gjøre.

SAK10 § 10-2: Behov for å presisere sammenhengen med nytt femte ledd i § 9-1

Vi mener endringsforslagene i nytt femte ledd i § 9-1 (Godkjenning) og nytt annet ledd i § 10-2 (Dokumentasjon for oppfyllelse av systemkrav) medfører en innbyrdes uklarhet som bør avklares.

RIF støtter departementets forslag til nytt femte ledd i SAK10 § 9-1, som vil innebære en forenklet prosedyre for tildeling av ansvarsrett for foretak med sentral godkjenning. I henhold til departementets merknader vil den nye ordningen i § 9-1 innebære at foretak med relevant sentral godkjenning vil «slippe den lokale forhåndskontrollen av kvalifikasjoner og system» og at det eneste kommunen vil være forpliktet til er å «vurdere om det sentrale godkjenningsbeviset er relevant for det omsøkte ansvarsområdet».

I § 10-2 er det lagt opp til å stryke nåværende annet ledd, som utgår som følge av tilføyelsene i § 9-1. Nytt annet ledd (nåværende tredje ledd) i § 10-2 lyder som følger:

«Ved søknad om lokal godkjenning for ansvarsrett skal foretaket redegjøre for at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å løse de oppgavene det påtar seg i tiltaket. I tillegg må foretaket redegjøre for at kvalitetssikringen er tilpasset det aktuelle tiltaket.»

Etter vår oppfatning angir § 9-1 femte ledd, andre og tredje setning en annen regel enn § 10-2 annet ledd, og det oppstår derfor et behov for å presisere hvordan de skal forstås i forhold til hverandre.

Vi oppfatter departementets intensjon slik at nytt annet ledd i § 10-2 ikke skal gjelde for foretak med relevant sentral godkjenning, ettersom det i disse tilfeller er de ovennevnte regler i § 9-1 femte ledd som skal komme til anvendelse. Denne harmoniseringen bør etter vår oppfatning presiseres, slik at sammenhengen og meningsinnholdet blir tydeligere for brukerne av regelverket.

RIF foreslår derfor at følgende setning tilføyes sist i nytt annet ledd i § 10-2:

«Kravene til redegjørelse gjelder ikke ved tildeling av ansvarsrett etter § 9-1 femte ledd, andre og tredje setning.»

SAK10 §§ 12-3, 12-4, 12-5, 14-6 og 14-7: Bruk av ordet «avvik»

RIF ønsker å reise spørsmål ved forskriftens bruk av ordet «avvik». At et «avvik» kan lukkes ved å verifisere at prosjektert eller utført løsning er i samsvar med tekniske krav, viser med tydelighet at det i disse situasjonene ikke vil være snakk om et reelt avvik, men for eksempel en påstand om avvik eller en påstand om mangelfull dokumentasjon. I så måte kan bruken av ordet «avvik» være egnet til å villed.

Ved å bruke ordet «avvik» om den kontrollerendes merknader, kan en dessuten risikere at kontrollerendes merknader oppfattes å ha en større grad av sannhet enn standpunktet til prosjekterende/utførende. Dette anses som uheldig, da det er ansvarlig prosjekterende/utførende som er ansvarlig for løsningen. I tilfeller av uenighet mellom prosjekterende/utførende og

kontrollerende bør en derfor som et utgangspunkt legge prosjekterendes/utførendes standpunkt til grunn, jf også nedenfor.

Våre medlemsbedrifters erfaring med uavhengig kontroll gir grunn til å reise spørsmål om den kontrollerende kun skal ha adgang til å melde om avvik der hvor kontrollerende kan dokumentere at valgt løsning ikke samsvarer med tekniske krav. Dette for å forebygge et uhåndterlig stort antall av avviksmeldinger i tilfeller hvor kontrollerende stiller spørsmål til prosjekterendes/utførendes dokumentasjon og eventuelt ber om supplerende dokumentasjon, uten at kontrollerende kan vise til at selve løsningen ikke samsvarer med tekniske krav. Slike situasjoner vil kunne skape unødige omkamper om løsninger som er valgt basert på forsvarlige vurderinger og analyser tidligere i prosjektet. Den kontrollerende bør uansett normalt ikke melde om avvik uten at prosjekterende/utførende først er gitt anledning til å forklare og begrunne valgt løsning.

RIF foreslår av de ovennevnte grunner at ordet «*avvik*» vurderes erstattet med «*merknad*» (som allerede er delvis benyttet i forslaget) og at formuleringen «*avvik som er avdekket*» i så fall erstattes med «*merknad som er gjort*».

Det må i midlertid understrekes at uavhengig av om en bruker «*merknad*» eller «*avvik*», så skal dette ikke ha betydning for hva den kontrollerende skal eller kan melde i fra om.

Etter vår oppfatning bør det for eksempel avklares om kontrollerende skal gjøre merknad/melde om avvik i situasjoner hvor det avdekkes mangelfulle kvalitetssystemer eller mangelfull anvendelse av kvalitetssystemer. I utgangspunktet kan en legge opp til at slike forhold, som ikke har direkte konsekvens for hvorvidt byggeriet samsvarer med tekniske krav, avklares innad i tiltaket og ikke avstedkommer noen merknad/melding om merknad. Kontrollerendes kontroll av kvalitetssikringssystemet og anvendelsen av dette, vil uansett være bestemmende for intensiteten av kontrollen som skal utøves i det aktuelle tiltaket.

SAK10 §§ 12-3 j), 12-4 l), 14-6 c) og 14-7 e): Kravet til å «etterkomme kontrollerendes merknader»

RIF støtter departementets forslag om å presisere de ulike aktørenes ansvar, herunder at det er prosjekterende og utførende som er ansvarlig for at de respektive valgte løsninger er i samsvar med regelverket. Dette er også i samsvar med aktørenes privatrettslige rett og plikt til å utbedre egne feil.

Vi mener imidlertid at de foreslåtte formuleringene i §§ 12-3 j), 12-4 l) (samt §§ 14-6 og 14-7) om at avvik/merknad kan lukkes ved å «*etterkomme kontrollerendes avvik*» er egnet til å skape usikkerhet om ansvarsfordelingen. Formulering kan synes å åpne for at den kontrollerende kan angi alternative løsninger. RIF mener at kontrollerende aldri skal angi alternative løsninger, ettersom det kan medføre en sammenblanding av ansvar og roller, samt at den kontrollerende kan miste sin uavhengighet. Hvis den kontrollerende i sin merknad/melding om avvik likevel skulle komme til å angi en alternativ løsning, skisse til løsning, forslag til verifisering etc, kan naturligvis den prosjekterende/utførende benytte seg av disse innspillene dersom foretaket er enige i disse, men den prosjekterende/utførende vil selv stå som ansvarlig for den omprosjektering/retting eller verifisering som gjøres. Det kan med fordel også presiseres at

kontrollerende ikke har noen form for instruksjonsmyndighet overfor den prosjekterende eller utførende.

For å oppnå tydelighet omkring dette, samt for å forebygge at kontrollerende angir løsninger og at kontrollerendes merknader/melding om avvik blir oppfattet som forslag til løsninger, anbefaler RIF en justering av den foreslåtte ordlyden, jf straks nedenfor.

RIF foretrekker departementets bruk av ordene «*omprosjektere*» og «*rette*» i merknadene til endringsforslagene i SAK10 §§ 12-3 j) og 14-6, samt i foreslått ny ordlyd i § 12-5. Uttrykket «*rette*» er også brukt i plan- og bygningsloven § 24-2 tredje ledd. RIF foreslår etter dette at ny bokstav j) i § 12-3 blir lydende slik (foreslått endring understreket):

«j) Å lukke merknad ved å omprosjektere eller ved verifikasjon for samsvar med tekniske krav, samt gi melding til ansvarlig kontrollerende om hvordan merknaden er lukket.»

og at ny bokstav l) i § 12-4 blir lydende slik:

«l) Å lukke merknad ved å rette eller ved verifikasjon for samsvar med tekniske krav, samt gi melding til ansvarlig kontrollerende om hvordan merknaden er lukket.»

Et alternativ til ordet «*rette*», kan være «*utbedre*».

SAK10 § 12-5

For å tydeliggjøre at retting er en måte å lukke en merknad/avvik på og ikke noe annet, foreslår RIF at § 12-5 annet ledd blir lydende slik (forslag til tillegg er understreket):

«Ansvarlig kontrollerendes ansvar omfatter ikke ansvar for retting eller annen form for lukking av merknad.»

eventuelt bare:

«Ansvarlig kontrollerendes ansvar omfatter ikke ansvar for lukking av merknad.»

Ansvarlig kontrollerendes plikt er begrenset til å *påse* hvorvidt merknad blir lukket av prosjekterende/utførende, og til å melde i fra dersom merknaden ikke blir lukket.

SAK10 § 14-6 andre ledd c), § 14-7 tredje ledd e) og § 14-7 fjerde ledd e):

Som det følger av forslaget til § 12-5 er kontrollerende altså ikke ansvarlig for at merknader lukkes. Den foreslåtte formuleringen i §§ 14-6 (2) c), 14-7 (3) e) og 14-7 (4) e), om at kontrollerende skal kontrollere «*at*» merknad/avvik lukkes, kan imidlertid oppfattes som et krav eller forventning om at kontrollerende sørger for at merknader/avvik lukkes. Særlig om en også leser formuleringen i lys av § 14-8 første ledd annet punktum. For å forebygge en slik eventuell misforståelse, vil vi anbefale at forslaget til § 14-6 annet ledd bokstav c), § 14-7 tredje ledd bokstav e), samt § 14-7 fjerde ledd bokstav e), blir formulert slik (forslag til endring er understreket):

[Ansvarelig kontrollerende skal kontrollere:]

«[c/e] hvorvidt merknad lukkes, (...)»

RIFs medlemsbedrifters erfaring med uavhengig kontroll tilsier at det ikke kan presiseres for tydelig eller for mange ganger at ansvaret for valgte løsninger, herunder ansvaret for å lukke merknader/avvik ligger hos prosjekterende/utførende og ikke hos kontrollerende. En klar ansvarsfordeling er egnet til å legge til rette for at kontrollerende ikke kommer i veien for ellers gode og forsvarlige beslutninger og beslutningsprosesser. Oppdragsgiveren til prosjekterende/utførende kan og skal bygge sine beslutninger på de anbefalinger som gis av prosjekterende/utførende. Det må forventes flere tilfeller hvor prosjekterende/utførende og kontrollerende er uenige om løsninger eller dokumentasjon for løsninger. I disse situasjonene er det viktig at tiltaket ikke stanser opp unødige eller påføres unødige kostnader. Offentlige myndigheter bør derfor være tilbakeholdne og den kontrollerende bør avstå fra å gripe inn i eller forsøke å gripe inn i oppdragsgivers/tiltakshavers beslutninger som bygger på en forsvarlig vurdering basert på råd fra prosjekterende/utførende etter at disse er gitt anledning til å vurdere merknadene fra kontrollerende.

SAK10 §§ 14-6 og 14-7, jf § 12-5: Kontrollerklæring ved ikke lukkede merknader/avvik

Det følger av plan- og bygningslovens § 24-2 tredje ledd, samt eksisterende § 12-5 bokstav d), samt KRDs forslag til §§ 14-6 andre ledd c), 14-7 tredje ledd e) og 14-7 fjerde ledd e), at kontrollerende skal gi melding om merknader/avvik som ikke lukkes av prosjekterende/utførende. I tillegg følger det av KRDs forslag til § 12-5 annet ledd at kontrollerende ikke har ansvar for å lukke merknader/avvik. RIF oppfatter disse bestemmelsene slik at kontrollerende kan avgi kontrollerklæring selv om ikke alle merknadene/avvikene er lukket, forutsatt at den kontrollerende i kontrollerklæringen eller i et samtidig tilleggsskriv påpeker hvilke(t) merknad(er)/avvik som ikke er lukket. På den annen side er imidlertid § 14-8 første ledd annet punktum egnet til å skape en viss usikkerhet omkring dette.

Dette er og vil bli en praktisk problemstilling og RIF anser det derfor som nødvendig at KRD (eller DIBK) avklarer uttrykkelig at kontrollerende kan (eller ikke kan) ferdigstille, undertegne og avgi kontrollerklæring uten at alle merknader/avvik er lukket. I situasjoner hvor merknader/avvik ikke lukkes, og kontrollerende ikke har kontroll på om og eventuelt når prosjekterende/utførende lukker merknaden/avviket, er det vår oppfatning at kontrollerende må ha adgang til å avslutte oppdraget og avgi kontrollerklæring. (Forutsatt at det i kontrollerklæringen eller i et samtidig tilleggsskriv fremgår hvilken eller hvilke merknader/som den kontrollerende ikke anser som lukket.)

Avhengig av karakteren av merknaden som ikke er lukket, prosjekterende/utførende sin begrunnelse for ikke å lukke merknaden mv, vil kommunen kunne vurdere ulike alternativer som for eksempel ikke å gi tillatelse eller å gi midlertidig tillatelse.

SAK10 § 14-6 nytt tredje ledd:

Vi vil i forhold til § 14-6 vise til våre overordnede merknader i punkt 1.1 over. Vi mener at ordningen med fordel kan gis et snevrere anvendelsesområde. Vi tror blant annet at det vil føre til en mer effektiv og treffsikker ordning.

Forutsatt at anvendelsesområdet ikke begrenses, støtter RIF departementets forslag om å forenkle kontrollen i forhold til visse tiltak slik det er gjort i § 14-6 tredje ledd. Ordningen skaper imidlertid behov for enkelte avklaringer.

For det første må det avklares hva som skal til for at den kontrollerende kan legge til grunn at prosjektering, utførelse og kvalitetssikring *«er gjennomført»* i samsvar med de aktuelle standarder og normer. Det antas at veilederens merknader til § 14-2 vil være relevant også i forhold til § 14-6. Veilederen til § 14-2 synes å angi at det vil være tilstrekkelig for den kontrollerende at han *«finner»* at den prosjekterende/utførende har anvendt standarden *«i sin kontroll»*. For det første gis det ingen anvisning av hva som må til for at kontrollerende kan anses for å ha *«funnet»* at standarden er anvendt. For det annet synes ordlyden i § 14-2 tredje ledd og forslag til tredje ledd i § 14-6 å kreve at standarden/normen må være anvendt også i selve prosjekteringen/utførelsen. I departementets merknader er det uttalt at dersom prosjekterende eller utførende *«kan vise til at de har anvendt»* anerkjente normer eller bransjestandarder, så kan den kontrollerende utføre en begrenset kontroll. Etter vår vurdering gir dette liten eller ingen ytterligere veiledning i forhold til hva den kontrollerende konkret kan forholde seg til i forhold til å avgjøre om § 14-6 tredje ledd kan anvendes eller ikke. En tydeligere regel med tydeligere ansvars- og risikofordeling kan oppnås ved å bestemme at den kontrollerende kan utføre en begrenset kontroll dersom relevant prosjekterende/utførende *skriftlig erklærer* at prosjektering, utførelse og kvalitetssikring er gjennomført i samsvar med relevant anerkjent bransjestandard eller norm.

For det annet bør det avklares hva som skal kunne anses som *«relevant anerkjent bransjestandard eller norm»*. Departementets merknad om at Byggforskseriens anvisninger for 'Måling av bygningens lufttetthet. Trykkmetoden' *«kan være relevant»*, er etter vår oppfatning egnet til å skape like stor uklarhet som klarhet i forhold til hvilke normer og standarder som kan legges til grunn som relevante. Kan hende er det ingen enkel løsning på dette, men en mulighet er at veilederen eller et vedlegg til denne inneholder en liste over normer og standarder som kontrollerende kan legge til grunn at er omfattet av § 14-6 tredje ledd. Listen bør trolig ikke være uttømmende, men vil bidra til å skape et klarere kjerneområde for bestemmelsens anvendelse.

For det tredje må det presiseres, for eksempel i veilederen, hva som vil kreves av en kontroll av *«at bransjestandardens eller normens anvisninger er fulgt»*. Den siterte ordlyden tilsier isolert sett en grundig og konkret kontroll, men lest i sammenheng med resten av forskriften må formuleringen forstås som en relativt sterkt begrenset kontroll, kanskje begrenset til dokumentkontroll, smnl veilederens merknader til § 14-2 siste ledd.

Våre medlemsbedrifter oppfatter også at det er uklart hvordan kontroll etter SAK10 § 14-7 skal gjennomføres og hva som konkret kreves av kontrollarbeider. Forskriftens ordlyd og veilederen forstås slik at det i utgangspunktet kun skal skje en systemkontroll og at fagkontroll skal begrenses til de tilfeller hvor systemkontrollen gjør det *«hensiktsmessig»* å utføre faglig kontroll. Likevel slik at det i henhold til veilederen som et utgangspunkt også bør foretas enkelte stikkprøver med faglig kontroll. At det åpnes for gradert intensitet av kontrollen er

hensiktsmessig, særlig sett i forhold til antallet tiltak som vil bli gjort til gjenstand for kontroll. For å skape større forutberegnelighet og objektivisere hensiktsmessighetsskjønnet, er det imidlertid ønskelig med mer konkrete retningslinjer for det skjønnet som skal utøves av kontrollerende. I motsatt fall er vi bekymret for at praktiseringen av hensiktsmessighetsskjønnet vil kunne bli svært ulik og mange uenigheter, uklarheter og tvister vil oppstå mellom både private og offentlige aktører. Konkrete eksempler i veilederen vil trolig være et effektivt virkemiddel og våre medlemsbedrifter bidrar gjerne med forslag.

Endelig tas med at forslaget til nytt tredje ledd i § 14-6, på samme måte som eksisterende § 14-7, er et illustrerende eksempel på i hvor stor grad omfanget og innholdet av den kontrollerendes arbeider vil være avhengig av forhold utenfor den kontrollerendes kontroll, nemlig den prosjekterendes/utførendes arbeid, herunder dokumentasjon. En tydeliggjøring av reglenes innhold og anvendelsesområde er ikke bare viktig i forhold til det offentligrettslige regelverket og offentlige myndigheter. Det vil også være av stor betydning for det privatrettslige forholdet for eksempel mellom kontrollerende og hans oppdragsgiver. Departementet er selv inne på dette i sin merknad til § 14-6 tredje ledd, hvor det påpekes at endringsforslaget forventes å ha innvirkning på prisen som kontrollerende tar for oppdraget. RIF vil i den forbindelse understreke at kvalifiserte priskalkyler, avklaring av nødvendige og relevante forutsetninger for oppdraget og dermed en effektiv og samfunnstjenlig konkurranse, forutsetter tydelige og forutberegnelige regler. Usikkerheten knyttet til kvaliteten på arbeidet og dokumentasjonen som skal kontrolleres, samt den prosjekterendes/utførendes evne og vilje til å lukke merknader/avvik, medfører uansett en stor usikkerhet knyttet til den kontrollerendes endelige honorar.

SAK10 §§ 12-3, 12-4, 14-6 og 14-7: «verifikasjon for samsvar»

Utelukkende begrunnet i en språklig vurdering, foreslår RIF at KRD vurderer å skrive «verifikasjon av samsvar» istedenfor «verifikasjon for samsvar».

3 Merknader til foreslåtte endringer i byggteknisk forskrift

TEK10 § 12-20: Merknader til departementets merknad

RIF støtter departementets forslag til endringer i § 12-20. På vegne av våre medlemsbedrifter vil vi imidlertid for ordens skyld presisere at departementets merknad om at endringen vil medføre en reduksjon i byggekostnader, gjelder for utførelsen og ikke for prosjekteringen. For prosjekteringen vil endringen og lempingen i forskriften tvert i mot medføre at det i mange tilfeller vil bli utført flere vurderinger av prosjekterende enn det gjeldende forskrift åpner for.

4 Avsluttende merknad

Som merknadene ovenfor tilsier, er RIF meget bekymret for at regelverket samt dets veiledere ikke er tilstrekkelig avklart. Dette gjelder spesielt i forhold til hva som ligger i ytelse for kontroll og hva som ligger i ansvaret for den som utfører kontroll. Disse forholdene må klargjøres for å sikre at innføringen ordningen skjer på en forsvarlig måte. RIF vil derfor anmode KR D og DiBK på det sterkeste om å ha en tett dialog med næringen slik at disse forholdene blir avklart før ordningen trer i kraft.

Med vennlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, which appears to read 'Liv Kari Skudal Hansteen'.

Liv Kari Skudal Hansteen

Adm. dir. RIF

Rådgivende Ingeniørers Forening